

Ændringsforslag nr. 18 om indsættelse af en ny paragraf betragtedes som *forkastet* efter forkastelsen af ændringsforslagene nr. 1 og 2.

Ændringsforslag nr. 19 om en ny affattelse af § 32 og § 32 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 121) findes i tidenden sp. 3334, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1775).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Orla Møller: Betænkningen fra udvalget, der har behandlet lovforslaget om folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler, bærer et tydeligt vidnesbyrd om, hvad der kan opnås i udvalgsarbejde, når samtlige partigrupper stiler efter at nå et resultat, og når man sammen med en positivt indstillet minister er indstillet på at komme til forbedringer.

Jeg vil gerne i begyndelsen her i dag sige, at ministeren ikke mindst fortjener ros for, at vi i dag står med et lovforslag, som er betydelig bedre end det, der blev fremsat oprindeligt. Uden at gøre sig selv til voks i udvalgets hænder har ministeren vist stor forståelse for alle de forslag, udvalget er nået frem til, og det er lykkedes at nå frem

til resultater, som vi i hvert fald for en meget stor dels vedkommende kan være tilfreds med.

Der er stadig væk usikkerhedsmomenter tilbage. Der er stadig væk punkter tilbage i denne lovgivning, som jeg tror hele udvalget er nogenlunde enig om burde være behandlet lidt anderledes. Vi har i det sidste par dage fået nogle henvendelser netop på nogle af disse punkter, og jeg beder om, at udvalget må blive indkaldt til en drøftelse af de henvendelser, vi har fået, så vi i udvalget kan tage stilling til mellem anden og tredje behandling, om der skal ske noget yderligere.

Udvalget har nået et resultat. Udvalget har fået ministeren til at tiltræde en lang række forbedringer og stille nogle konkrete ændringsforslag. Så langt er alt godt. Men en hel del af det, udvalget er nået til, har egentlig ikke noget med selve lovteksten at gøre, og det rejser egentlig et højt interessant problem, for hvordan vil det egentlig gå med en sådan aftale — i citation — som her er indgået mellem et udvalg og en minister? Vil det sige, at ministeren administrativt uden videre kan sætte tingene til side, eller skal ændringer nødvendigvis ske under en forhandling i forbindelse med et nyt lovforslag?

Jeg siger dette, fordi der på nogle punkter er peget på, at der skal ske en lempelig administration af de ting, der er fastlagt.

Da vi startede udvalgsarbejdet, stod vi over for meget hårde og meget direkte indvendinger mod væsentlige dele af dette lovforslag. Det drejede sig om kursuslængden, det drejede sig om kapacitetsudnyttelsen, det drejede sig om lærerindplaceringer, og det drejede sig også om lærertimeforbruget pr. årselev. Det var 4 væsentlige punkter, hvor højskolens folk med rette kunne få den opfattelse, at her kunne der ske alvorlige indgreb i deres pædagogiske frihed. På disse punkter på nær det ene tror jeg man kan sige at der er opnået tilfredsstillende resultater. Der er opnået resultater, så det, på nær det ene punkt, hvor det drejer sig om lærertimeforbruget, må siges at være i orden.

Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at samtlige de pågældende skoleformer ved, at der følger ansvar med en offentlig støtte, og det var ikke det, man principielt var imod, men man havde sine bekyrninger, fordi man var